

CLOSE READING

LESKAART

Titel: Wat rijmt er op stoep?

Schrijver: Harmen van Straaten

Doelgroep: groep 3-4-5

Kwalitatieve analyse:

Tekststructuur: De tekst bestaat uit een verhaallijn, waarbij de kinderen verleid worden om op elke bladzijde de tekst af te maken met één woord. De illustraties zijn groot en passen perfect bij het verhaal. Sommige woorden zijn dik gedrukt en gekleurd. Dit zijn de belangrijke, af te maken, woorden. Alle bladzijden zijn belangrijk voor de kinderen om de laatste bladzijde met oma te begrijpen. Dit is goed opgebouwd en zullen de leerlingen goed op kunnen pikken.

Taalkenmerken: Er zitten enkele moeilijke woorden in zoals gedreutel, reutel, takel en rakelings. De tekst en illustraties verhelderen deze woorden voldoende, maar wellicht is enige toelichting, afhankelijk van de doelgroep, wenselijk. De tekst is gedeeltelijk op rijm.

Betekenis: De laag in dit verhaal gaat om de vieze woorden. Op de eerste pagina's is dit voor de leerlingen misschien niet direct duidelijk. Mocht dit het geval zijn, kun je modellen om ze wel deze richting op te laten denken.

Bedoeling van de schrijver: De schrijver wil de leerlingen vieze woorden laten zeggen en zo de leerlingen aan het lachen maken.

Benodigde achtergrondkennis: Voor dit prentenboek is geen specifieke achtergrondkennis nodig.

Kwantitatieve analyse: De tekst is van een gemiddeld niveau.

Lezer-taakfactoren: De leerlingen zullen waarschijnlijk voldoende ervaring hebben met prentenboeken. Door deze tekst voor te lezen ontwikkelen de leerlingen hogere-denkvaardigheden doordat ze de bedoeling van de schrijver proberen te achterhalen. Het boek werkt motiverend voor leerlingen uit de doelgroep. De tekst is qua hoeveelheid goed te doen en vraagt van de leerlingen een goede luisterhouding.

Lesdoel:

De kinderen ontdekken de bedoeling van de schrijver. Ze begrijpen dat hij wil dat je vieze woorden gaat rijmen en daardoor plezier hebt. De kinderen ontdekken dat alle gebeurtenissen begonnen zijn door de hond die de zak met snoep pakt.

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

- 1) Lees het verhaal voor. Geef elk kind een pictogram (wie/wat/waar). Elk kind heeft hierdoor een luisteropdracht. Of ze luisteren wie er in het verhaal zit, wat er gebeurt of waar het gebeurt.
- 2) Na het voorlezen gebruik je een coöperatieve werkvorm. Alle kinderen met wie komen bij elkaar. De kinderen van wat en waar doen dit ook. Samen delen ze hun antwoorden. Na overleg over de antwoorden, moeten ze tot één goed antwoord komen. Vervolgens kiezen ze 1 kind uit dat het antwoord mag geven.
- 3) Thomas komt in het verhaal verschillende figuren tegen. Kopieer alle figuren (hond, twee vrouwen, schilder, bakker, brandweermannen, deftige dame, knol. Verdeel de klas in tweetallen en laat ze de figuren op de goede volgorde leggen waarop ze in het verhaal voorkomen. Let op: sommige figuren komen later nog een keer terug. Het gaat alleen om het moment waarop het figuur voor het eerst in het verhaal komt.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Lees het verhaal nog een keer voor

- 1) Dit prentenboek is deels op rijm. Verdeel de klas in tweetallen en deel markers/stiften/kleurpotloden uit. Kopieer uit het boek twee bladzijdes die naast elkaar staan. Geef de kinderen de opdracht om te zoeken naar woorden die rijmen. Geef deze dezelfde kleur. Natuurlijk mogen ze proberen om de tweede bladzijde af te maken met een vies of net rijmwoordje!
- 2) In het boek zitten best wat moeilijke woorden. Denk aan: het water loopt Thomas in de mond, vermijden, o wat een leed, arme stakker, de brandweerauto rijdt rakelings voorbij, arme knol. De betekenis is vaak uit de tekst in combinatie met de plaatjes te halen. Model er een zodat de kinderen begrijpen hoe je de betekenis op kunt zoeken in de tekst. Geef vervolgens de opdracht om een aantal betekenissen op te zoeken in de tekst.
- 3) Tekstgerichte vraag: door wie komt het dat alles mis gaat?
Hang alle figuren (zoals van sessie 1) op in de klas. Laat de kinderen lopen naar degene die ze denken dat het is. Bespreek hun argumenten en kijk of kinderen dan nog van plek willen veranderen.
- 4) In het verhaal zit heel duidelijk oorzaak-gevolg. Geef de kinderen een tabel met daarin een rijtje oorzaak-gevolg. Laat bepaalde vakken leeg of de hele rij oorzaak, of de hele rij gevolg. Vervolgens gaan ze invullen wat er ontbreekt.
Voor groep 3 zal dit nog te moeilijk zijn. Je kunt er wel een paar mondeling bespreken.

Oorzaak

De hond pakt de tas met snoep

Thomas rent om de hoek

De hond botst tegen de ladder

De ladder raakt de bakker op de fiets

*De brandweermannen komen
aangereden*

*Het paard slaat op hol en laat iedereen
schrikken*

Gevolg

Thomas rent achter de hond aan

*Twee vrouwen schrikken en gaan
gillen*

De schilder valt van de ladder

*De bakker vliegt en valt op de
parasol*

Een deftige dame schrikt en valt

*De brandweerauto botst tegen de
lantaarnpaal.*

Sessie 3: Wat is de diepere betekenis van de tekst?

1) *Bespreek de volgende tekstgerichte vragen:*

*Wat wil de schrijver dat de lezer doet aan het eind van de bladzijde? Een vies
rijmwoord bedenken.*

*Waarom is de titel van het boek *Wat rijmt er op stoep*? Omdat het begint met
hondenpoep op de stoep.*

*Hoe had Thomas alle ellende kunnen voorkomen? Vb: hij had niet achter de hond aan
kunnen rennen, hij had de hond tegen kunnen houden.*

*Oma reageert op het einde van het boek met alle vieze woorden. Hoe vind jij dit? Zou
jouw oma ook zo reageren?*

